

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

714258 GK13
714259 GK13
714274 GK13
714284 GK13

Sayı : Z-99074258-610-125
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

26/10 /2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.09.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1287153 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi'de kayıtlı yazıyla iletilen Gaziantep Milletvekili Sevda KARACA DEMİR'in 7/4258, Mardin Milletvekili Beritan GÜNEŞ ALTIN'ın 7/4259, Tekirdağ Milletvekili Nurten YONTAR'ın 7/4274 ve Kocaeli Milletvekili Lütfü TÜRKKAN'ın 7/4284 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (11 Sayfa)

7/4259

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

MARDİN MİLLETVEKİLİ BERİTAN GÜNEŞ ALTIN'IN 7/4259 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

16.12.2006 tarihli ve 26378 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 01.12.2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda"; Bakanlığımıza bağlı eğitim kurumlarında görevli yönetici ve öğretmenlerin aylık ve ek ders ücreti karşılığında okutacakları veya okutmuş sayılacakları haftalık ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve benzeri diğer hususlar belirlenmiştir.

Söz konusu Kararın 9'uncu maddesinde:

"(1) Öğretmen sayısının yetersiz olması hâlinde;

a) Yüksek öğrenimli olmak koşuluyla;

1) Bu Karar kapsamındaki yönetici ve öğretmenler dışındaki resmî görevliler ile sınıf öğretmenlerine ve Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında okul öncesi öğrencilerine destek eğitim odasında verilecek eğitimle sınırlı olmak üzere okul öncesi öğretmenlerine, okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında haftada 8 saate,

2) Resmî görevi bulunmayanlar ile emeklilere okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim, özel eğitim ve yaygın eğitim kurumları ile yabancı uyrukluların eğitim gördüğü geçici eğitim merkezlerinde haftada 30 saate kadar ek ders görevi verilebilir.

b) İlgili mevzuatında belirtilen esaslara göre uzman ve usta öğretici olarak nitelendirilenlerden;

1) Resmî görevi bulunanlara haftada 10 saate,

2) Resmî görevi bulunmayanlara haftada 40 saate,

kadar okul öncesi, meslekî ve teknik orta öğretim, özel eğitim ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders görevi verilebilir.

(2) Bu madde kapsamında ders görevi verilenlerden resmi görevi bulunmayanlara, fiilen okuttukları her 5 saat ders için 1 saat daha eğitim öğretime destek görevi karşılığında ayrıca ek ders ücreti ödenir." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Bakanlığımıza bağlı eğitim kurumlarında uzman ve usta öğretici olarak görevlendirileceklerde aranacak şartlar, Millî Eğitim Bakanlığı Kurumlarında Sözleşmeli veya Ek Ders Görevi ile Görevlendirilecek Uzman ve Usta Öğreticiler Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir.

Öğretmen ihtiyacının kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerle karşılanamadığı durumlarda yukarıda sözü edilen Yönetmeliğe göre uzman ve usta öğretici olarak nitelendirilenlerden resmî görevi bulunmayanlara, okul öncesi, meslekî ve teknik ortaöğretim, özel eğitim ve yaygın eğitim kurumlarında haftada 48, ayda 192 saate kadar ek ders ücreti karşılığında ders görevi verilebilmektedir. Söz konusu Yönetmelikte belirlenen nitelikleri taşımayanlara ise okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim, özel eğitim ve yaygın eğitim kurumları ile yabancı uyrukluların eğitim gördüğü geçici eğitim merkezlerinde haftada 36, ayda 144 saate kadar ek ders ücreti karşılığında ders görevi verilebilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 176'ncı maddesinde; "Bu Kanununun 89 uncu maddesine göre kendilerine ders görevi verilenlere, ders saati başına gündüz öğretimi için 140, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yarıyıl ve yaz tatillerinde, cumartesi ve pazar günleri ile saat 18.00'den sonra başlayan öğretim faaliyetleri için 150 gösterge rakamının bu

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Kanuna göre belirlenen aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ek ders ücreti ödenir. " denilmektedir.

Görülebileceği üzere Bakanlığımıza bağlı eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında; uzman ve usta öğreticiler ile bu nitelikleri taşımayanlardan olmak üzere iki farklı şekilde görevlendirme yapılmakta ve bunlar, fiilen yerine getirdikleri ders görevleri karşılığında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 176'ncı maddesinde öngörülen gösterge rakamının aynı Kanuna göre altı ayda bir olmak üzere yılda iki kez arttırılan aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden hesap edilen ek ders ücretinden yararlanmaktadır.

Bu çerçevede; ek ders ücreti karşılığında ders okutmak üzere görev yapanların, yalnızca fiilen okuttukları ders görevi karşılığında ek ders ücretinden yararlandırılmaları mümkün olup bunun dışında bir uygulama yapılabilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 80'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde; "*Sigortalıların günlük kazançlarının hesabında esas tutulan gün sayıları, aynı zamanda, bunların prim ödeme gün sayılarını gösterir. Ancak, işveren ve sigortalı arasında kısmî süreli hizmet akdinin yazılı olarak yapılmış olması kaydıyla, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışan ve çalıştığı saat karşılığında ücret alan sigortalının ay içindeki prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saati süresinin 4857 sayılı İş Kanununa göre belirlenen haftalık çalışma süresine göre hesaplanan günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunur. Bu şekildeki hesaplamada gün kesirleri bir gün kabul edilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Aynı maddenin (j) bendinde ise; "*Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanların prim ödeme gün sayısı 30 günü aşmamak kaydıyla, bir takvim ayı içerisinde hak kazandıkları brüt ek ders ücreti toplam tutarının, prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi sonucu bulunur. Bu şekilde yapılacak hesaplamalarda tam sayıdan sonraki kısımlar dikkate alınmaz.*" denilmiştir.

Bu hükümlerden hareketle Hazine ve Maliye Bakanlığının 09.07.2010 tarihli ve 45/10283 sayılı yazısında; uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanların prim ödeme gün sayısının 30 günü aşmamak kaydıyla bir takvim ayı içerisinde hak kazandıkları brüt ek ders ücreti toplam tutarının, prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi sonucu bulunacağını; uzman ve usta öğretici statüsü dışında çalışanların prim ödeme gün sayısının ise bir takvim ayındaki ek ders saati toplamının 7,5 saate bölünmesi suretiyle tespit edileceğini belirtmiştir.

Bu itibarla Bakanlığımıza bağlı eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında görev yapan uzman ve usta öğreticiler ile uzman ve usta öğretici statüsü dışında çalışanların prim ödeme gün sayılarının belirlenmesinde, Hazine ve Maliye Bakanlığının yazısında belirtilen açıklama çerçevesinde işlem yapılmaktadır.

Ayrıca 27 Temmuz 2022 tarihli ve 31905 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 26 Temmuz 2022 tarihli ve 5886 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9'uncu maddesine; "(2) *Bu madde kapsamında ders görevi verilenlerden resmi görevi bulunmayanlara, fiilen okuttukları her 5 saat ders için 1 saat daha eğitim öğretime destek görevi karşılığında ayrıca ek ders ücreti ödenir.*" fıkrası eklenmiştir.

Söz konusu düzenleme ile Bakanlığımıza bağlı eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında görev yapmakta olanların ek ders ücretlerinde artış sağlanmıştır.

Öte taraftan devletin ekonomik imkânları, kalkınma planları ve hükümet programları çerçevesinde, ek ders ücreti karşılığında görev yapanların emek-ücret ilişkisi bütünlüğündeki

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

malî haklarında iyileştirme sağlanmasına yönelik çalışmalar, ilgili kamu kurum ve kuruluşları nezdinde sürdürülmektedir.

Eğitim öğretimin aksatılmadan sürdürülebilmesi bakımından aylıksız izinli veya raporlu olan öğretmenler ile o atama döneminde atama yapılamayan öğretmen kadrolarının yerine kısa ve belirli süreler kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karara göre ders saati karşılığı ücretli öğretmen görevlendirilmektedir. Bu kapsamda ders saati karşılığı ücretli öğretmen görevlendirilmesi zorunlu hallerde ve geçici olarak başvuru bir yöntemdir.

Türkiye'de öğretmenlikte kariyer uygulaması ilk defa yapılan bir uygulama değildir. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2005 yılında yürürlüğe konulan düzenlemeyle ilk defa kariyer süreci başlatılmış ancak farklı nedenlerle bir kez uygulanabilmiştir. 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu ile bir kez uygulanan kariyer uygulaması yeniden hayat bulmuş aynı zamanda geçmiş uygulamada sorunlu görülen hususlar iyileştirilerek daha sağlıklı işleyecek bir yapıya kavuşturulmuştur.

Uzman öğretmen ve başöğretmen unvanları uzun yıllardan beri kullanılmakta olup bu konunun gerek veli taleplerinde gerekse Bakanlığımıza yansıyan şikâyetlerde öne çıkan bir husus olmadığı bilinmektedir.